

Voorwoord	11
Inleiding	13
1 De levenscyclus van een bedrijf en de turbulentie	15
Hoofdstuk 1: Levenscyclus van een bedrijf	16
1. Gemiddelde levensduur daalt sterk	16
2. Oorzaken	19
3. Levenscyclus van een bedrijf	22
Hoofdstuk 2: Turbulentie	24
1. Starters	24
1.1 Evolutie aantal starters in België	25
1.2 Motivatie van de (jonge) starter	26
1.3 Overlevingskansen Belgische starters na vijf jaar	27
1.4 Hinderpalen om te ondernemen	30
1.5 Ondernemerschap in België	31
1.6 Belgisch ondernemingsklimaat in vergelijking met het buitenland	33
1.7 Belgische steunmaatregelen voor starters	35
1.8 Quid start-up?	39
2. Turbulentie	42
2.1 Definitie turbulentie	42
2.2 Turbulentie stimuleert innovatie	44
3. Creatieve destructie	46
Intermezzo: Discordantie van de cijfers	49
1. België	50
2. Internationaal	52

2 Juridische achtergrond	55
Hoofdstuk 1: Het juridische ondernemingslandschap in mutatie	56
1. Insolventiewetgeving	56
2. Hervorming ondernemingsrecht	57
3. Hervorming vennootschapsrecht	57
Hoofdstuk 2: Entiteiten met een rechtspersoonlijkheid	58
1. Onderscheid handels- en burgerlijke activiteiten wordt afgeschaft	58
2. Eenmanszaak en vennootschap	60
3. Beperkte en onbeperkte aansprakelijkheid	61
4. Al dan niet rechtspersoonlijkheid	63
5. Hervorming rechtspersonenrecht	63
5.1 Vennootschappen en verenigingen	63
5.2 Reductie aantal basisvormen vennootschappen	64
5.3 Flexibilisering	64
Hoofdstuk 3: Hoe kan een bedrijf aan zijn einde komen?	65
1. Ontbinding	66
1.1 Ontbinding van rechtswege	66
1.2 Gerechtelijke ontbinding	67
1.3 Vrijwillige ontbinding	67
2. Vereffening	68
3. Herstructurering: fusie/splitsing/inbreng van een algemeenheid	70
4. Officiële insolventies	70
4.1 Definitie	71
4.2 Vermoedelijke insolventie	72
4.3 Persoonlijk faillissement	72
4.4 Kan een land failliet gaan?	73
3 Faillissement: geschiedenis en etymologie	75
Hoofdstuk 1: Een beetje geschiedenis	76
Hoofdstuk 2: Etymologie van de begrippen	78
1. Sinistraliteit ('sinistralité')	78
2. Bankroet ('bankruptcy'; 'banqueroute'; 'bankrott')	79
3. Faillissement ('faillite')	79
4. Pleite	79
5. Insolventie	79
4 De internationale en belgische context van officiële insolventies	81
Hoofdstuk 1: Disparate basis in de wereld	82
1. Grote verschillen op internationaal vlak	82
2. De 'Global Insolvency Index'	83

3. De falingsgraad	85
4. Insolventieregisters	87
Hoofdstuk 2: Faillissementen België	88
1. De relativiteit van absolute records	88
2. Leeftijd bedrijf en rechtsvorm	90
3. Jobs	92
4. Sectoren	93
Hoofdstuk 3: Gerechtelijke reorganisatie in België	95
1. De procedure voor de gerechtelijke reorganisatie (WCO)	95
2. Echt een tweede kans?	100
5 Oorzaken van faillissementen en de stigmatisering daarrond	101
Hoofdstuk 1: De oorzaken	102
1. Opsomming van diverse mogelijke oorzaken	103
1.1 Externe falingsoorzaken	103
1.1.1 De algemene omgeving	103
1.1.2 De directe omgeving	104
1.1.3 Toevallige falingsoorzaken	105
1.2 Interne falingsoorzaken	105
1.2.1 Financieel management	105
1.2.2 Investeringsbeleid	106
1.2.3 Strategisch management	106
1.2.4 Operationeel management	106
1.3 Persoonlijke falingsoorzaken	107
2. Belangrijkste oorzaken	108
2.1 Algemeen: gebrekkig management	108
2.2 Gebrekkige kennis	109
2.3 Pech	109
2.4 Wanbetaling	110
Hoofdstuk 2: Initiatief bij een faillissement	111
Hoofdstuk 3: Quid preventie?	112
1. Hoe kan men een faillissement vermijden?	112
2. Wie doet aan preventie?	114
3. Knipperlichten	115
3.1 Algemeen	115
3.2 De gezondheidsbarometer	116
4. Het probleem van de ‘Zombies’	118
5. Procedure van de gerechtelijke reorganisatie	122
6. Begeleiding bedrijven in moeilijkheden	123
Hoofdstuk 4: De stigmatisering	124
1. Houding financiële sector	125

2. Virtuele zwarte lijst	126
3. Hoe beleeft een ondernemer het faillissement?	126
4. Stigmatisering	127
5. Sociale opvangmogelijkheden bij faillissement	129
5.1 Ondernemer	129
5.1.1 Werkloosheidsuitkering	130
5.1.2 Uitkering ziekte of invaliditeit	130
5.1.3 Overbruggingsrecht (vroegere faillissementsverzekering)	130
5.1.4 Leefloon	131
5.1.5 Pensioen	131
5.2 Werknemer	132
6. Quid herstart?	133
6.1 De Europese “Small Business Act”	133
6.2 Problemen bij een herstart	134
6.3 Wanneer wil men opnieuw beginnen?	135
6.4 Waar moet men rekening mee houden?	135
6.5 Profiel van de herstarter in Vlaanderen	136
7. Alternatieve financieringsmogelijkheden in Vlaanderen	137
Hoofdstuk 5: Verenigde Staten van Amerika	139
1. Angelsaksisch model	139
2. Ander ondernemingsklimaat	139
3. Faillissementsprocedures	141
3.1 Chapter 7	142
3.2 Chapter 11	142
6 De insolventie- en herstructureringswetgeving	145
Hoofdstuk 1: Belang van een goede faillissementswetgeving	146
1. Diverse bronnen	146
1.1 Economische literatuur	146
1.2 McKinsey Global Institute	146
1.3 Wereldbank	147
2. Verklaring	149
Hoofdstuk 2: De Europese regulering	149
1. Context: grote diversiteit qua insolventieregulering	150
2. De insolventieverordening nr. 2015/848 van 20 mei 2015	150
3. Voorstel richtlijn betreffende preventieve herstructurering en tweede kans	152
Hoofdstuk 3: De evolutie in de Belgische wetgeving	154
1. De evolutie in de wetgeving	154
2. De intrede van de digitalisering: RegSol.	155
2.1 Wat houdt RegSol in?	155
2.2 Evaluatie	156

3. De nieuwe insolventiewet	157
3.1 Filosofie	158
3.2 Afvoeren ‘stil faillissement’	159
3.3 Tal van nieuwigheden	160
3.3.1 Uitbreiding begrip ‘onderneming’: vrije beroepen en verenigingen kunnen failliet gaan	161
3.3.2 Stimuleren minnelijke schikking	163
3.3.3 Kwijtschelding	163
3.3.4 Fresh start	164
3.3.5 Geen onbepaalde ‘carte blanche’	165
3.3.6 Wrongful trading	165
7 De actoren die een rol kunnen spelen	167
Hoofdstuk 1: De overheid	168
Hoofdstuk 2: De private markt en haar spelers	169
1. De ondernemer	169
2. De werknemers	170
3. De stakeholders	170
Hoofdstuk 3: Het middenveld	171
1. Curatoren	171
2. Advocaten	173
3. De rechter-commissarissen	173
4. Kamers voor ondernemingen in moeilijkheden	174
5. Cijferberoepen	174
Hoofdstuk 4: De burger	175
8 Besluit en beleidsaanbevelingen	177
Hoofdstuk 1: Besluit: positieve evolutie, maar nog onvoldoende	178
Hoofdstuk 2: Het dilemma	179
Hoofdstuk 3: De aanbevelingen	180
1. Ondernemerschap	180
1.1 Positieve houding	180
1.2 Communicatiestrategie	181
1.3 Minder overheid	181
1.4 Snelle veranderingen	181
1.5 Meer sociale voordelen	182
2. Wegwerken stigma faillissementen	183
2.1 Cultuur	183
2.2 Eenvormige statistieken	183
2.3 Fail fast, fail cheap	184
3. Tweede kans	184
4. Preventie	186

4.1 Kamers voor ondernemingen in moeilijkheden	186
4.2 Small Business Act (2008)	187
4.3 Efficiënte incassoprocedures	188
5. Curatieve aanpak	188
5.1 Sectorgebonden aanpak	188
5.2 Coaching ondernemers	188
6. Gerechtsprocedure	189
6.1 Alles in een wet: uniforme toepassing	189
6.2 De gerechtelijke reorganisatie	189
6.3 Faillissement	191
6.4 Meer faillissementen?	192
7. Procedure buiten de rechtbank	192
Bibliografie	193